

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА НАУКИ
ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання науково-методичної ради Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

21.06.2019 № 2

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ департаменту освіти та науки Донецької обласної державної адміністрації

05.09.2019 № 312/163-19-02

Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
«Естрадна пісня»

9 років навчання

Укладачі:

Шнурко Олена Миколаївна – завідувач відділу художньої творчості Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості.

Юрченко Олександр Іванович – керівник гуртка Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості.

Рецензенти:

Гаврілова Л. Г. – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Петренко Г. М. – керівник «Народного художнього колективу» вокальної студії «Heartbeat» Донецького обласного палацу дитячої та юнацької творчості.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вокальне естрадне виконавство сформувалось у світовому просторі музичної творчості як унікальне художнє явище, що відрізняється своєрідною стилістикою, поетикою та естетикою. Сучасна естрадна пісня стала одним із найпопулярніших музичних жанрів сьогодення. Під час занять у колективі діти отримують необхідні знання у галузі світової та української культури, акторські навички та навички вільного спілкування з аудиторією, уміння досконало володіти голосовим апаратом.

Мистецтво має унікальні можливості впливу на особистість дитини, тому художньо-естетичне виховання потрібно розглядати не лише як процес набуття художніх знань і вмінь, а, насамперед, як універсальний засіб особистісного розвитку вихованців на основі виявлення індивідуальних здібностей, різнобічних естетичних потреб та інтересів.

Метою навчальної програми є формування компетентностей особистості засобами естрадної пісні.

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

- пізнавальна – забезпечення навчання основам професійного вокального співу; основним поняттям і термінам музичної грамоти; правилам гігієни й охорони голосу; ознайомлення з поняттями хореографічного мистецтва;

- практична – оволодіння нотною грамотою, розвиток вокального, гармонічного та мелодичного слуху; удосконалення мовного апарату; формування вокальної артикуляції, співочого дихання, музичної пам'яті; формування діяльності голосового апарату з основними властивостями співочого голосу; оволодіння навичками акторської майстерності, хореографії;

- творча – забезпечення індивідуальних вокальних здібностей; формування музично-естетичного смаку; прагнення до гармонії, уміння бачити її в музиці, хореографії, навколишньому світі; психологічному вивільненню та творчому розкриттю особистості через виконавський досвід;

- соціальна – виховання громадянської свідомості, національної гідності через виконання кращих творів вітчизняної музики; глибокого почуття любові до музики, танцю, рідної мови; формування навичок професійної взаємодії в колективі, прагнення до створення комфортного, доброзичливого психологічного клімату.

Навчальна програма реалізується в гуртку художньо-естетичного напряму вокального профілю, розрахована на вихованців віком від 4 років до 21 років.

При розробці програми за основу взята навчальна програма «Естрадна пісня» (рекомендовано Міністерством освіти і науки України, лист

Міністерства освіти і науки України № 1/11-4657 від 8.04.2016).

Навчальна програма передбачає:

– початковий рівень – 324 год. (9 год. на тиждень), 1-й, 2-й роки навчання;

– основний рівень – 324 год. (9 год. на тиждень), 1-й - 4-й роки навчання;

– вищий рівень – 324 год. (9 год. на тиждень), 1-й - 3-й роки навчання.

Програма при 9-годинному навантаженні на тиждень орієнтовно розрахована на навчання із наступним розподілом занять на групові та індивідуальні відповідно: 4 год. на тиждень – групові, 5 год. на тиждень – індивідуальні.

Програма розрахована на дітей, які мають здоровий голосовий апарат та задовільні вокальні й музичні дані, як з вокальною підготовкою, так і без співочої практики.

На заняттях гуртка розвиваються творчі здібності дітей, формується досвід активної художньо-естетичної діяльності.

Програмою передбачено засвоєння вихованцями основ нотної грамоти, слухання музики та музично-ритмічна творчість. Елементи теорії музики включаються після того, як у вихованців викликано інтерес та любов до пісні й музики.

Програма початкового рівня передбачає загальний розвиток дітей, виявлення їхніх здібностей, нахилів, розкриття вокально-хорових можливостей, пробудження інтересу до творчої діяльності.

Основний рівень навчання розрахований на розширення та поглиблення теоретичних знань, удосконалення вокально-хорових навичок, необхідних під час співу, розвиток стійких інтересів до творчої діяльності

Вищий рівень розрахований на задоволення потреб здібних, обдарованих вихованців у творчій підготовці, передбачає удосконалення вокально-хорових навичок, яких вихованці набули в групах попередніх рівнів.

Навчальні групи формуються з урахуванням вікових особливостей, року навчання та підготовленості гуртківців, наповнюваність груп від 6-10 осіб. Прийом дітей здійснюється згідно з результатами вокально-музичного та ритмічного тестувань.

Навчальна програма «Естрадна пісня» складена з урахуванням вимог чинного законодавства в галузі позашкільної освіти.

Форми проведення занять різноманітні: групові (вокально-хорові заняття, музична грамота, зведені репетиції, на які запрошуюються учні з різних груп, заняття-конкурси, концертні виступи); індивідуальні (індивідуальний вокал в групі вищого навчального рівня).

У програмі передбачено індивідуальну роботу з вихованцями згідно «Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, яке затверджено наказом Міністерства освіти і науки України» від 11. 08. 2004 №651.

Заняття складаються з таких елементів: розвиток основних вокально-хорових навичок, розучування репертуару; формування та розвиток сценічних навичок; засвоєння основ нотної грамоти (основний та вищий рівень); слухання музики (починаючи з другого року основного рівня навчання); музично-ритмічна творчість (ігрова та рухова). Ці елементи заняття можна міняти та комбінувати в залежності від вокального твору, який вивчається.

Після кожного заняття підводяться підсумки, відмічаються досягнення і недоліки в співі окремих вихованців, оцінка групової роботи в цілому, відзначення позитивних та негативних моментів. Наприкінці кожного навчального року проходить звітний концерт для батьків, гуртківців інших творчих об'єднань та однолітків.

Вибір репертуару для колективів естрадної пісні – одне з головних завдань керівника, адже правильно підібраний репертуар сприятиме творчому зростанню колективу, визначить його творче обличчя, дозволить правильно розв'язувати виховні завдання. Репертуар повинен бути художньо якісним, сучасним, відповідати віковим особливостям виконавців, загальнолюдським морально-естетичним цінностям. Музичні стилі, манери та стилі виконання пісень повинні відповідати сюжету творів, індивідуальності учнів, їхнім вокальним та акторським здібностям, бути сучасними та модними. Створюючи репертуар, слід керуватися наступними принципами: художньою цінністю, виховним значенням, доступністю музичного та літературного тексту, різноманітністю жанрової й музичної стилістики, мелодійністю, цікавістю, романтичністю, відповідністю віку виконавців, ритмічністю та рухливістю, логікою компоновки концертної програми або сольного виступу окремого виконавця.

У роботі гуртка використовуються такі методи: наочно-слуховий (виразне виконання педагогом вокального твору, прослуховування аудіозаписів); наочно-зоровий (показ педагогом гри, рухів, окремих елементів супроводжуючих рухів); словесний (пояснення, вказівки під час виконання пісні, розповіді про композиторів, музичні жанри); вправи (багаторазове повторювання, варіювання знайомим матеріалом); послідовне розучування репертуару із врахуванням складності творів, вікових та індивідуальних можливостей дітей (спів починається із вправ, нескладних пісень, та з поступовим засвоєнням матеріалу пісенний репертуар ускладнюється).

Досягненню визначених завдань сприяє використання методичних

прийомів, спрямованих на активізацію кожної дитини зокрема та групи в цілому: індивідуальна оцінка рівня засвоєння навичок; створення на заняттях атмосфери доброзичливості, яка викликає у невпевнених дітей бажання співати, не боячись помилок; індивідуальні вказівки для окремих дітей та загальні вказівки для всієї групи; розподіл на підгрупи з тим, щоб одні діти виконували пісню, а інші давали оцінку їхньому виконанню.

Перевірка та оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється під час поточного та підсумкового контролю у формі проведення концертних виступів, відкритих та підсумкових занять. У кінці кожного півріччя проводяться відкриті підсумкові заняття, а в кінці кожного навчального року – звітний концерт.

Початковий рівень, перший рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	2	2	4
Розділ 1. Формування вокальних навичок	8	42	50
1.1. Основи співацької постави	2	12	14
1.2. Формування співацького дихання.	2	10	12
1.3. Звуковисотне інтонаційне засвоєння матеріалу	2	8	10
1.4. Дикція, розвинений артикуляційний апарат	2	12	14
Розділ 2. Спів – вид музично-виконавського мистецтва.	20	150	170
2.1. Індивідуальний спів	3	32	35
2.2. Ансамблевий спів	5	60	65

2.3. Робота над вокальним репертуаром	2	48	50
2.4. Вокально – сценічний образ	10	10	20
Розділ 3. Основи музичної грамоти	10	40	50
3.1. Музична грамота та сольфеджіо	10	40	50
Розділ 4. Пластика	5	15	20
4.1. Основи сценічного руху.	5	15	20
Розділ 5. Аналіз музичних творів.	2	12	14
5.1. Слухання музики	2	12	14
Розділ 6. Концертна діяльність.	-	14	14
6.1. Концертні виступи, участь у конкурсах, фестивалях.	-	14	14
Підсумок	1	1	2
Разом	48	276	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи вокального колективу на новий навчальний рік. Прослуховування вихованців. Розподіл по голосам. Організаційні питання.

Практична частина. Музика як вид мистецтва. Звуки навколишнього світу. Уявлення про походження музики. Українські народні казки про чарівну непереборну силу музики.

Розділ 1. Формування вокальних навичок (50 год.)

1.1. Основи співацької постави (14 год.)

Теоретична частина. Складові частини голосового апарату. Механізм утворення звуку.

Практична частина. Вправи на формування правильної співочої постави.

1.2. Формування співацького дихання. (12 год.)

Теоретична частина. Дихання - основа співу. Фізіологія дихання.

Практична частина. Вправи на опору дихання. Дихальна гімнастика в ігровій формі.

1.3. Звуковисотне інтонаційне засвоєння матеріалу (10 год.)

Теоретична частина. Мажорна та мінорна гама. Поступовий рух мелодії (висхідний, низхідний).

Практична частина. Формування координації слуху і голосу дитини на початковому рівні. Інтонування мажорної та мінорної гами. Спів розспівок з поступовим рухом звукоряду.

1.4. Дикція, розвинений артикуляційний апарат (14 год.)

Теоретична частина. Поняття про розмаїття звуків музики (високі та низькі, довгі та короткі, голосні та тихі звуки).

Практична частина. Робота над вимовою звуків в співі (голосних, приголосних, шиплячих, сонорних). Вправи-скоромовки.

Розділ 2. . Спів – вид музично-виконавського мистецтва. (170 год.)

2.1. Індивідуальний спів (35 год.)

Теоретична частина. Голос людини як найдосконаліший музичний інструмент. Розподіл співацьких голосів за висотою і тембром.

Практична частина.

Засвоєння практичних прийомів звукоутворення та звуковедення.

2.2. Ансамблевий спів (65 год.)

Теоретична частина. Єдина вокальна культура.

Практична частина. Ансамблевий спів в унісон: розспівування на різні види і прийоми дихання. Робота над вокальними навичками в ансамблі.

2.3. Робота над вокальним репертуаром (50 год.)

Теоретична частина. Будова музичного твору. Музичний образ. Втілення основних рис музичного образу в музичній темі.

Практична частина. Вивчення вокальних творів різних за жанром, характером; удосконалення артикуляційних, дикційних навичок; робота над інтонаційно-складними епізодами, їх транспонування; досягнення ритмічної точності виконання.

2.4. Вокально-сценічний образ (20 год.)

Теоретична частина. Поняття про час створення, відомості про композитора-автора твору, його стилістичні, жанрові особливості.

Практична частина. Осмислення літературного тексту, його сюжетного та емоційного змісту. Робота над виразним виконанням твору.

Розділ 3 Основи музичної грамоти (50 год.)

3.1. Музична грамота та сольфеджіо (50 год.)

Теоретична частина. Ноти. Розташування нот на нотному стані. Скрипковий та басовий ключі. Гама До-мажор. Тон і півтон. Знаки альтерації. Пауза. Реприза.

Ритм. Розмір. Такт. Тактова риска. Затакт. Музична фраза.

Практична частина. Написання на нотному стані скрипкового та басового ключів, гами, нот різної тривалості, інших музичних знаків.

Вправи на розвиток почуття ритму, музичної пам'яті; навичок сольфеджування.

Вправи на визначення музичних фраз.

Розділ 4. Пластика (20 год.)

4.1. Основи сценічного руху (20 год.)

Теоретична частина. Основні засоби і прийоми створення пластичного образу пісні (темп, ритм, характер рухів, міміка).

Практична частина. Ритмічно-рухові вправи.

Розділ 5. Аналіз музичних творів (14 год.)

5.1. Слухання музики (14 год.)

Теоретична частина. Історія розвитку пісні. Думи, балади, історичні та побутові пісні.

Практична частина. Аналіз змісту і характеру музичних творів.

Розділ 6. Концертна діяльність (14 год.)

6.1. Концертні виступи, участь у конкурсах, фестивалях (14 год.)

Практична частина. Участь вихованців у музичних конкурсах, обласних та Всеукраїнських фестивалях.

6.2. Підсумкове заняття (2 год.)

Практична частина. Звітний концерт колективу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати

- будову та принципи голосового апарату;
- вимоги до співацької постави;
- основи сценічної культури;
- музичні жанри і форми.

Вихованці мають вміти:

- користуватися динамічними й тембральними можливостями;
- співпрацювати у колективі.
- користуватися мікрофонами.

Вихованці мають набути досвід:

- сценічної культури співу.

Початковий рівень, другий рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	1	1	2
Розділ 1. Формування вокальних навичок	6	44	50
1.1. Основи співацької постави	2	10	12
1.2. Формування співацького дихання.	2	12	14
1.3. Звуковисотне інтонаційне засвоєння матеріалу	-	10	10
1.4. Дикція, розвинений артикуляційний апарат	2	12	14
Розділ 2. Спів – вид музично-виконавського мистецтва.	20	150	170
2.1. Індивідуальний спів	5	35	40
2.2. Ансамблевий спів	5	55	60
2.3. Робота над вокальним репертуаром	2	48	50
2.4. Вокально – сценічний образ	8	12	20
Розділ 3 Основи музичної грамоти	10	40	50
3.1. Музична грамота та сольфеджіо	10	40	50
Розділ 4. Пластика	5	15	20
4.1. Основи сценічного руху.	5	15	20

Розділ 5. Аналіз музичних творів.	2	12	14
5.1. Слухання музики	2	12	14
Розділ 6. Концертна діяльність.	-	14	14
6.1. Концертні виступи, участь у конкурсах, фестивалях.	-	14	14
Підсумок	2	2	4
Разом	46	278	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи вокального колективу. Прослуховування вихованців та підбір репертуару на навчальний рік. Організаційні питання.

Практична частина. Мова музики, її відмінність від мови інших видів мистецтв (літератури, живопису, архітектури). Найважливіші елементи музичної мови: мелодія, лад, гармонія, метроритм.

Розділ 1. Формування вокальних навичок (50 год.)

1.1. Основи співацької постави (12 год.)

Теоретична частина. Повторення та закріплення раніше набутих знань.

Правильне положення корпусу при співі, вірне формування голосних, чітка вимова приголосних.

Практична частина. Вправи на формування правильної співочої постави.

1.2. Формування співацького дихання. (14 год.)

Теоретична частина. Удосконалення роботи системи дихання.

Практична частина. Вправи на опору дихання. Дихальна гімнастика в ігровій формі.

1.3. Звуковисотне інтонаційне засвоєння матеріалу (10 год.)

Теоретична частина. Робота над ритмом і темпом. Високі, низькі звуки, рух мелодії (вгору чи в низ). Голосне і тихе звучання. Короткі та довгі звуки.

Практична частина. Усвідомлення чистоти інтонування. Робота над ритмічністю в ансамблі.

1.4. Дикція, розвинений артикуляційний апарат (14 год.)

Теоретична частина. Артикуляційна гімнастика.

Практична частина. Формування високої співацької позиції.

Розділ 2. . Спів – вид музично-виконавського мистецтва. (170 год.)

2.1. Індивідуальний спів (40 год.)

Теоретична частина. Прийоми естрадного виконання.

Практична частина. Удосконалення техніки співу. Робота з мікрофоном.

2.2. Ансамблевий спів (60 год.)

Теоретична частина. Єдина вокальна культура.

Практична частина. Робота над динамікою і динамічним ансамблем.

2.3. Робота над вокальним репертуаром (50 год.)

Теоретична частина. Національні традиції української пісенної культури.

Практична частина. Робота над художнім змістом творів та їх сценічним виконанням.

2.4. Вокально-сценічний образ (20 год.)

Теоретична частина. Поняття про час створення, відомості про композитора-автора твору, його стилістичні, жанрові особливості.

Практична частина. Осмислення літературного тексту, його сюжетного та емоційного змісту. Робота над виразним виконанням твору.

Розділ 3 Основи музичної грамоти (50 год.)

3.1. Музична грамота та сольфеджіо (50 год.)

Теоретична частина. Елементарні музичні терміни. Поняття про вокально-інтонаційний слух. Метроритм. Орієнтування в тональностях з усвідомленням стійких і нестійких ступенів ладу.

Практична частина. Вправи на розвиток навичок вокально-інтонаційного слуху. Вправи на вміння писати, аналізувати та уявляти рух мелодії Спів по нотах простих мелодій у розмірах.

Розділ 4. Пластика (20 год.)

4.1. Основи сценічного руху (20 год.)

Теоретична частина. Основні засоби і прийоми створення пластичного образу пісні (темп, ритм, характер рухів, міміка).

Практична частина. Вдосконалення постави і ходи. Вправи на вокально-рухову координацію, вправи на відчуття ритмічності. Виконання рухів згідно характеру і темпу творів. Вміння поєднувати спів з рухами

Розділ 5. Аналіз музичних творів (14 год.)

5.1. Слухання музики (14 год.)

Теоретична частина. Формування слухацької культури вихованців. Ознайомлення з творчим шляхом авторів музичного твору: біографія, творчий портрет, тематизм, стильові жанрові та інші особливості творів.

Практична частина. Накопичення знань з вокального мистецтва. Розкриття змісту твору, робота над текстом твору. Уміння слухати та аналізувати музичний супровід.

Розділ 6. Концертна діяльність (14 год.)

6.1. Концертні виступи, участь у конкурсах, фестивалях (14 год.)

Практична частина. Участь вихованців у музичних конкурсах, обласних та Всеукраїнських фестивалях.

Підсумок (2 год.)

Практична частина. Звітний концерт колективу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- поняття м'яка та тверда атака звуку;
- нотний стан, назви нот;
- тривалості нот та пауз;
- динамічні відтінки;
- будову музичного твору.

Вихованці повинні вміти:

- володіти навичками естрадного співу.
- аналізувати музичний твір за стильовою належністю до естрадного мистецтва.

Вихованці мають набути досвід:

- індивідуально-тембрового виконання творів з елементами імпровізації;
- сценічної культури співу.

Основний рівень, перший, другий роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин			
	теоретич.	практичних		усього
		групові	індивідуальні	
Вступ	2			2
Розділ 1. Оволодіння виконавськими навичками	6	24	22	52
Розділ 2. Робота над вокальними творами	9	52	45	106
2.1. Демонстрація вокального твору	2			2
2.2. Розучування музичного та поетичного текстів	2	12	2	16
2.3. Робота над вокальною партією	2	20	9	31
2.4. Виразність виконання	3	4	14	21
2.5. Індивідуальний спів			20	20
2.6. Ансамблевий спів		16		16
Розділ 3. Особливості		2	2	4

естрадного вокалу				
Розділ 4. Формування та розвиток сценічних навичок	6	16	8	30
Розділ 5. Ознайомлення з елементами нотної грамоти	6	2	2	10
Розділ 6. Музично-ритмічна творчість	6	12	6	24
Розділ 7. Акторська майстерність		36		36
7.1. Органічна сценічна увага		4		4
7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань		6		6
7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії		10		10
7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин		10		10
7.5. Робота над етюдом		6		6
Розділ 8. Основи хореографічного мистецтва		36		36
Розділ 9. Екскурсії, конкурси, свята, виставки	4	11	7	22
Підсумок	1	1		2
Разом	40	192	92	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка, організаційні питання. Правила поведінки на заняттях та в громадських місцях, безпечна дорога до місця проведення занять.

Зовнішній вигляд виконавця, сценічний костюм, його відмінність від побутового та святкового.

Розділ 1. Оволодіння виконавськими навичками (52 год.)

Теоретична частина. Дихання, вокальна дикція, діапазон. Фізіологія голосового апарату, вплив емоційного стану на фізіологічний стан голосового апарату. Правильна співоча постава (положення тулуба, рук, ніг, голови, шиї під час співу), співочі регістри, діапазон, тембр, лад, розмір, ритм, ведення звуку: legato, non legato, staccato. артикуляційний апарат. *Правила та поради з гігієни голосу*

Практична частина. Вправи на формування чіткої дикції та артикуляції,

корекція дихання (вдих та видих залежно від характеру музики, тривалості музичної фрази, ланцюгове дихання, оволодіння навичками нижньореберного дихання, вправи на дихання на одній висоті звуку), визначення на слух висоти звуку, вміння повторити заданий звук, вирівнювання, утримання звуку, вправи на правильне співоче формування голосних звуків у поєднанні із приголосними, вправи на вирівнювання голосних «і-е-а-о-у» у поєднанні з різними приголосними, вправи на розвиток колективного співу (унісон), ведення звуку: legato, non legato, staccato, співоче звукоутворення, скоромовки, атака звуку, ансамблевий спів (унісон та багатоголосний спів), правила гігієни та збереження голосу.

Розділ 2. Робота над вокальними творами (106 год.)

2.1. Демонстрація вокального твору (2 год.)

Теоретична частина. Демонстрація, виконання вокального твору, які супроводжуються розповіддю про цей твір, проводиться, як правило, самим педагогом та використовується як вступне заняття при знайомстві із музичним репертуаром. Навчання вмінню аналізувати та коротко характеризувати вокальний твір.

2.2. Розучування музичного та поетичного текстів (16 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з музичними та поетичними текстами.

Практична частина. Вивчення музичного та поетичного текстів. Робота з текстами пісень як з окремою від музичного супроводу прозою (інтонаційна виразність, ритміка вірша, акцентуація, пластичне інтонування заданого тексту).

2.3. Робота над вокальною партією (31 год.)

Теоретична частина. Вивчення вокальної партії.

Практична частина. Послідовне та поетапне відтворення вокальної партії. Чистота інтонування.

2.4. Виразність виконання (21 год.)

Теоретична частина. Слуховий контроль та самоконтроль за якістю свого вокального звучання.

Практична частина. Продовження роботи над удосконаленням вокально-технічних навичок та засвоєнням вокального репертуару. Розвиток творчих здібностей, прагнення до самостійності в осмисленні трактування твору.

2.5. Індивідуальний спів (20 год.)

Теоретична частина. Прийоми естрадного виконання.

Практична частина. Удосконалення техніки співу. Робота з мікрофоном.

2.2. Ансамблевий спів (16 год.)

Теоретична частина. Єдина вокальна культура.

Практична частина. Робота над динамікою і динамічним ансамблем.

Розділ 3. Особливості естрадного вокалу (4 год.)

Відмінність естрадного вокалу від інших видів. Особливості естрадного співу. Поєднання різноманітних технік та специфічних прийомів.

Практична частина. Вправи, які сприяють природному звучанню голосу.

Розділ 4. Формування та розвиток сценічних навичок (30 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: ознаки сценічної дії, сценічна уява, художній образ, сценічний та побутовий костюм, драматургія, сценічна мова, рух та постава. Жести, поводження з мікрофоном, виразна міміка, ритмізована хода.

Практична частина. Робота над скоромовками, чітке читання тексту повільно з подальшим прискоренням до темпу скоромовок; асоціативні та пластичні ігри, рухові імпровізації, вправи на розвиток образних уявлень. Вироблення відчуття впевненості та артистичності під час виступу, подолання психологічного бар'єру перед виступом, глядачем, залом. Вироблення уміння невимушено поводитись на сцені.

Розділ 5. Ознайомлення з елементами нотної грамоти (10 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «мелодія», «музична фраза», «мотив», побудова пісень (заспів, приспів), відомості про ноти та їхнє позначення (нотні знаки). Висотне співвідношення звуків, динамічні і темпові відтінки. Розмір. Вивчення тривалості нот (ціла, половинна, четвертна, восьма, шістнадцята) та відповідних пауз.

Практична частина. Розрізнення звуків за висотою і тривалістю. Зображення нот 1-ї та 2-ї октав на нотному стані, паузи, нота з крапкою, знаки альтерації, динамічні відтінки, музичний розмір, основні музичні темпи. Навчання співати по нотах.

Розділ 6. Музично-ритмічна творчість (24 год.)

Теоретична частина. Єдність сприйняття музики і рухів. Створення художнього образу. Рухові зображальні засоби музики. Ознайомлення з правилами проведення музично-дидактичних та народних пісенних ігор.

Практична частина. Вправи на вокально-рухову координацію. Вираження змісту, характерних особливостей музичного твору через певні танцювальні та ритмічні рухи у найрізноманітніших їхніх сполученнях. Музично-дидактичні ігри. Музичні сюжетно-рольові та народні ігри, що супроводжуються співом, пантомімними рухами, елементами характерного танцю. Пошук вихованцями засобів вираження створеного музично-ігрового образу, адекватних музично-поетичному змістові твору. Створення власних ритмічних імпровізацій за заданим текстом, вокальні імпровізації.

Розділ 7. Акторська майстерність (36 год.)

7.1. Органічна сценічна увага (4 год.)

Теоретична частина. Оволодіння основними елементами уваги. Управління своєю увагою до предмета, до партнера.

Практична частина. Вправи на загальну увагу, розвиток зорового сприйняття – «Дзеркало, «Сповільнений рух».

7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань (6 год.)

Теоретична частина. М'язова мобільність. Координація рухів, управління м'язами. Уміння знімати м'язову скутість.

Практична частина. Вправи на зняття м'язової напруги. Підпорядкування роботи м'язів своїй волі.

7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії (10 год.)

Теоретична частина. Налаштування до дії, вправи на звільнення м'язів, увагу та уяву.

Практична частина. Вправи на пам'ять фізичних дій, емоційну пам'ять.

Дія з уявними предметами. Тренаж фізичного самопочуття. Вправи на запам'ятовування фізичного самопочуття: «Вітер», «Холодно» та ін.

7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин (10 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин. Зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин.

Практична частина. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». Виправдання поз. Виправдання місця дії. Виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

7.5. Робота над етюдом (6 год.)

Теоретична частина. Основні засоби виховання актора. Мета та завдання етюдів. Складові етюдів: думка, подія, дія, обставини, імпровізаційне самовідчуття.

Практична частина. Індивідуальні та колективні етюди на дію з уявними предметами. Етюди-характеристики тварин, природних явищ.

Розділ 8. Основи хореографічного мистецтва (36 год.)

Теоретична частина. Джерела та розвиток сучасних форм танцю. Новий погляд в хореографічному мистецтві.

Практична частина. Вправи на середину зала. Танцювальний біг. Вправи для нахилу корпусу. Танцювальні сполучення. З роботою корпусу. З роботою рук. Вправи на координацію та пластику тіла.

Розділ 9. Свята, конкурси (22 год.)

Теоретична частина. Розповіді про музичні твори композиторів. Підготовка до свят. Проведення бесід загальноосвітнього характеру.

Практична частина. Участь у конкурсах, святах.

10. Підсумок (2 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- будову пісні як музично-вокального твору;
- основи вокального естрадного мистецтва;
- історію розвитку сценічного костюму.

Вихованці мають вміти:

- орієнтуватися у сфері сучасної музики;
- відрізняти високохудожні твори від низькопробних;
- володіти навичками естрадного співу;
- виконувати вправи та фрагменти творів із використанням різних вокальних прийомів;
- аналізувати музичний твір за стильовою належністю до естрадного мистецтва.

Основний рівень, третій, четвертий роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин			усього
	теоретич.	практичних		
		групові	індивідуальні	
Вступ	2			2
Розділ 1. Оволодіння виконавськими навичками	6	42	30	78
Розділ 2. Робота над вокальними творами	4	40	50	94
2.1. Демонстрація вокального твору	2			2
2.2. Розучування музичного та поетичного текстів		12	10	22
2.3. Робота над вокальною партією		16	22	38
2.4. Виразність виконання	2	12	18	32
Розділ 3. Формування та розвиток сценічних навичок	12	21	6	39
Розділ 4. Вивчення нотної грамоти	12			12
Розділ 5. Слухання музики	12			12
Розділ 6. Музично-ритмічна творчість	6	12	6	24
Розділ 7. Акторська майстерність		36		36
7.1. Органічна сценічна увага		10		10
7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань		10		10
7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії		4		4
7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин		10		10
7.5. Робота над етюдом		2		2
Розділ 8. Конкурси, свята	6	15	3	24
Підсумок		3		3
Разом	60	169	95	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка, організаційні питання. Правила поведінки на заняттях та в громадських місцях, безпечна дорога до місця проведення занять. Зовнішній вигляд виконавця, сценічний костюм, його відмінність від побутового та святкового. Повторення вивченого за минулі роки.

Розділ 1. Оволодіння виконавськими навичками (78 год.)

Теоретична частина. Дихання (черевне, діафрагмне, міжреберне, ключичне). Фізіологія голосового апарату, вплив емоційного стану на фізіологічний стан голосового апарату. Правильна співоча постава (положення тулуба, рук, ніг, голови, шиї під час співу), співоче звукоутворення, регістри, діапазон, тембр, лад, розмір, ритм, ведення звуку: legato, nonlegato, staccato; спів в унісон, канон, спів «про себе». Артикуляційний апарат. Правила та поради з гігієни голосу.

Практична частина. Вправи на формування чіткої дикції та артикуляції, корекція дихання (вдих та видих залежно від характеру музики, тривалості музичної фрази, ланцюгове дихання, оволодіння навичками визначення на слух висоти звуку, вміння повторити заданий звук, вирівнювання, утримання звуку, вправи на правильне співоче формування голосних звуків у поєднанні із приголосними, вправи на вирівнювання голосних «і-е-а-о-у» в поєднанні з різними приголосними, вправи на розвиток колективного співу (унісон), ведення звуку: legato, nonlegato, staccato, скоромовки, атака звуку, ансамблевий спів (унісон та багатоголосний спів).

Розділ 2. Робота над вокальними творами (94 год.)

2.1. Демонстрація вокального твору (2 год.)

Теоретична частина. Демонстрація, виконання вокального твору, яке супроводжується розповіддю про цей твір, проводиться, як правило, самим педагогом та використовується як вступне заняття при знайомстві з музичним репертуаром. Повідомлення про авторів музики та тексту, актуальності пісні (якщо це сучасна пісня), особливості художнього образу, музично-виразних та виконавських засобів.

2.2. Розучування музичного та поетичного текстів (22 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з музичним та поетичним текстами.

Практична частина. Вивчення музичного та поетичного текстів. Робота з текстами пісень як з окремою від музичного супроводу прозою (інтонаційна виразність, ритміка вірша, акцентуація, пластичне інтонування заданого

тексту).

2.3.Робота над вокальною партією (38год.)

Теоретична частина. Вивчення вокальної партії.

Практична частина. Послідовне та поетапне відтворення вокальної партії. Чистота інтонування.

2.4.Виразність виконання (32год.)

Теоретична частина. Слуховий контроль та самоконтроль за якістю свого вокального звучання. Різновиди сценічної виразності.

Практична частина. Продовження роботи над удосконаленням вокально-технічних навичок та засвоєнням вокального репертуару. Розвиток творчих здібностей, прагнення до самостійності в осмисленні трактування твору.

Розділ 3. Формування та розвиток сценічних навичок (39 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення із поняттями та прийомами створення пластичного образу пісні (темп, ритм, характер рухів, манера поведінки, міміка, жести), з правилами поведінки на сцені під час виступів (стандартні та екстремальні варіанти), з культурою роботи з мікрофоном, з процесом вживання в художній образ, з характером співочої дикції, залежно від характеру музики та змісту твору.

Практична частина. Етюди – імпровізації на задані теми, робота над створенням художнього образу музичного твору, розробка варіантів сценічних костюмів, драматургія естрадного музичного мистецтва як засіб вираження ідейного змісту композицій через сценічну мову, рух та поставу. Вироблення сценічної привабливості.

Розділ 4. Вивчення нотної грамоти (12 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями «мелодія», «музична фраза», «мотив». Висотне співвідношення звуків, динамічні і темпові відтінки. Розмір. Вивчення тривалості нот (ціла, половинна, четвертна, восьма, шістнадцята) та відповідних пауз.

Практична частина. Розрізнення звуків за висотою і тривалістю. Зображення нот 1-ї та 2-ї октав на нотному стані, паузи, нота з крапкою, знаки альтерації, динамічні відтінки, музичний розмір, основні музичні темпи. Спів по нотах.

Розділ 5. Слухання музики (12 год.)

Теоретична частина. Розгляд історичних етапів розвитку світової музичної культури. Слухання вокально-хорових та інструментальних творів із метою виховання емоційно-естетичного відгуку на музику. Слухання народної та сучасної музики. Фольклор, джаз, класика. Коротка розповідь про музичний твір та його автора. Введення понять: «заспів», «приспів», «куплет», «варіація».

Розділ 6. Музично-ритмічна творчість (24 год.)

Теоретична частина. Єдність сприйняття музики і рухів. Створення художнього образу. Рухові зображальні засоби музики. Ознайомлення із правилами проведення музично-дидактичних та народних пісенних ігор.

Практична частина. Вираження змісту, характерних особливостей музичного твору через певні танцювальні та ритмічні рухи у найрізноманітніших їхніх поєднаннях. Музично-дидактичні ігри. Музичні сюжетно-рольові та народні ігри, що супроводжуються співом, пантомімними рухами, елементами характерного танцю. Пошук вихованцями засобів вираження створеного музично-ігрового образу, адекватних музично-поетичному змістові твору. Створення власних ритмічних імпровізацій за заданим текстом, вокальні імпровізації.

Розділ 7. Акторська майстерність (36 год.)

7.1. Органічна сценічна увага (10 год.)

Теоретична частина. Оволодіння основними елементами уваги. Управління своєю увагою до предмета, до партнера.

Практична частина. Вправи на загальну увагу, розвиток зорового сприйняття – «Дзеркало», «Сповільнений рух». Розвиток творчих слухових сприймань – вправи «Трансформатор», «Бум».

7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань (10 год.)

М'язова мобільність. Координація рухів, управління м'язами. Уміння знімати м'язову скутість.

Практична частина. Вправи на зняття м'язової напруги. Підпорядкування роботи м'язів своїй волі.

7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії (4 год.)

Теоретична частина. Налаштування до дії, вправи на звільнення м'язів, увагу та уяву.

Практична частина. Вправи на пам'ять фізичних дій, емоційнупам'ять.

Дія з уявними предметами. Тренаж фізичного самопочуття. Вправи на запам'ятовування фізичного самопочуття: «Вітер», «Холодно», «Спати

хочеться» та ін.

7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин (10 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин. Зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин.

Практична частина. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». Виправдання поз. Виправдання місця дії. Виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

7.5. Робота над етюдом (2 год.)

Теоретична частина. Основні засоби виховання актора. Мета та завдання етюдів. Складові етюду: думка, подія, дія, обставини, імпровізаційне самовідчуття.

Практична частина. Індивідуальні та колективні етюди на дію з уявними предметами. Етюди-характеристики тварин, природних явищ.

Розділ 8. Конкурси, свята, виставки (24 год.)

Теоретична частина. Розповіді про музичні твори композиторів. Підготовка до свят. Проведення бесід загальноосвітнього характеру.

Практична частина. Екскурсії, участь у виставках, конкурсах, святах. Відвідування краєзнавчих, природничих та історичних музеїв. Зустрічі з митцями сцени.

10. Підсумок (3 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- будову та принципи роботи голосового апарату;
- поняття високої позиції;
- базові терміни та теоретичні поняття з музичної грамоти й вокального співу;

Вихованці мають вміти:

- володіти навичками тембрового та динамічного ансамблю;
- співати хроматичні гами, дисонуючі інтервали і тризвуки;
- володіти навиком опори дихання, користуватися диханням при виконанні протяжних фраз;
- володіти єдиною манерою звукоутворення дихання;
- володіти навиком ланцюгового дихання;
- володіти гнучкістю артикуляційного апарату.

Вихованці мають набути досвід:

- індивідуально-тембрового виконання творів з елементами імпровізації;
- сценічної культури співу.

Вищий рівень, перший та наступні роки навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ	3		3
Розділ 1. Розвиток співочого діапазону та голосового апарату	6	48	54
Розділ 2. Робота над вокальними творами	12	90	102
2.1. Демонстрація вокального твору	3		3
2.2. Розучування музичного та поетичного текстів	3	15	18
2.3. Робота над вокальною партією		54	54
2.4. Виразність виконання	6	21	27
Розділ 3. Формування та розвиток сценічних навичок	9	18	27
Розділ 4. Індивідуальний вокал	6	30	36
Розділ 5. Вивчення нотної грамоти	27		27
Розділ 6. Прослуховування музичних творів	18		18
Розділ 7 Акторська майстерність		36	36
7.1. Удосконалення психофізичного апарату актора		10	10
7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань		10	10
7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії		4	4
7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин		10	10
7.5. Робота над етюдом		2	2
Розділ 9. Конкурси, свята, виставки	9	9	18
11. Підсумок		3	3
Разом	90	234	324

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом роботи гуртка, організаційні питання. Правила поведінки на заняттях та в громадських місцях, безпечна дорога до місця проведення занять.

Зовнішній вигляд виконавця, сценічний костюм, його відмінність від побутового та святкового. Повторення вивченого за минулі роки

Розділ 1. Розвиток співочого діапазону та голосового апарату (54 год.)

Теоретична частина. Дихання (черевне, діафрагмне, міжреберне, ключичне). Фізіологія голосового апарату, вплив емоційного стану на фізіологічний стан голосового апарату. Правильна співоча постава (положення тулуба, рук, ніг, голови, шиї під час співу), співоче звукоутворення, регістри, діапазон, тембр, лад, розмір, ритм, ведення звуку: legato, nonlegato, staccato. Артикуляційний апарат. Правила та поради з гігієни голосу.

Практична частина. Вправи на формування чіткої дикції та артикуляції, корекція дихання (вдих та видих залежно від характеру музики, тривалості музичної фрази, ланцюгове дихання, оволодіння навичками нижньореберного дихання, вправи на дихання на одній висоті звуку), визначення на слух висоти звуку, вміння повторити заданий звук, вирівнювання, утримання звуку, вправи на правильне співоче формування голосних звуків у поєднанні із приголосними, вправи на вирівнювання голосних «і-е-а-о-у» у поєднанні із різними приголосними, вправи на розвиток колективного співу (унісон), ведення звуку: legato, nonlegato, staccato, скоромовки, атака звуку, ансамблевий спів (унісон та багатоголосний спів). Використання прийому «морморандо» з закушеними губами з метою наштовхування на носовезонування.

Розділ 2. Робота над вокальними творами (102 год.)

2.1. Демонстрація вокального твору (3 год.)

Теоретична частина. Демонстрація, виконання вокального твору, які супроводжуються розповіддю про цей твір, проводиться, як правило, самим педагогом та використовується як вступне заняття при знайомстві із музичним репертуаром. Повідомлення про авторів музики та тексту, актуальності пісні (якщо це сучасна пісня), особливості художнього образу, музично-виразних та виконавських засобів.

2.2. Розучування музичного та поетичного текстів (18 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з музичним та поетичним текстами.

Практична частина. Вивчення музичного та поетичного текстів. Робота з текстами пісень як з окремою від музичного супроводу прозою (інтонаційна виразність, ритміка вірша, акцентуація, пластичне інтонування заданого тексту).

2.3.Робота над вокальною партією (54год.)

Теоретична частина. Вивчення вокальної партії.

Практична частина. Послідовне та поетапне відтворення вокальної партії. Чистота інтонування.

2.4.Виразність виконання (27год.)

Теоретична частина. Слуховий контроль та самоконтроль за якістю свого вокального звучання. Різновиди сценічної виразності.

Практична частина. Продовження роботи над удосконаленням вокально-технічних навичок та засвоєнням вокального репертуару. Розвиток творчих здібностей, прагнення до самостійності в осмисленні трактування твору, пластичне інтонування заданого тексту, вправи на розвиток образних уявлень.

Розділ 3. Формування та розвиток сценічних навичок (27 год.)

Теоретична частина. Поняття та прийоми створення пластичного образу пісні (темп, ритм, характер рухів, манера поведінки, міміка, жести). Ознайомлення з правилами поведінки на сцені під час виступів (стандартні та екстремальні варіанти), з культурою роботи з мікрофоном, з процесом вживання в художній образ, з характером співочої дикції залежно від характеру музики та змісту твору. Етюди імпровізації на задані теми, робота над створенням художнього образу музичного твору, розробка варіантів сценічних костюмів. Сценічна мова, рух та постава.

Практична частина. Вироблення сценічної привабливості.

Розділ 4. Індивідуальний вокал (36 год.)

Теоретична частина. Правильна постановка тіла і голови під час співу. Пошук тону – найбільш зручного, вільно і природно сформованого.

Практична частина. Формування індивідуального стилю та манери виконання. Відпрацювання правильного, добре резонуючого співочого тону. Співання вправ зі словами на відпрацювання кантилени. Співання на посмішці. Вправи для вирівнювання голосу (зберігаючи головне резонування). Дрібні прикраси: форшлагги, морденти, трелі.

Розділ 5. Вивчення нотної грамоти (27 год.)

Теоретична частина. Висотне співвідношення звуків, динамічні і темпові відтінки. Розмір. Повторення тривалості нот (ціла, половинна,

четвертна, восьма, шістнадцята) та відповідних пауз.

Практична частина. Розрізнення звуків за висотою і тривалістю. Зображення нот 1-ї та 2-ї октав на нотному стані, паузи, нота з крапкою, знаки альтерації, динамічні відтінки, музичний розмір, основні музичні темпи. Спів з нот.

Розділ 6. Прослуховування музичних творів (18 год.)

Теоретична частина. Розгляд історичних етапів розвитку світової музичної культури. Коротка розповідь про музичний твір та його автора.

Практична частина. Слухання сучасної музики, вокально-хорових та інструментальних творів. Аналіз сучасних стилів естрадної пісні та інших сублімацій сучасних музичних проявів вокального мистецтва з точки зору засобів музичної художньої виразності.

Розділ 7. Акторська майстерність (36 год.)

7.1. Удосконалення психофізичного апарату актора (10 год.)

Теоретична частина. Робота над собою паралельно з роботою над роллю

Практична частина. Вправи на загальну увагу, розвиток зорового сприйняття – «Дзеркало, «Сповільнений рух». Розвиток творчих слухових сприймань – вправи «Трансформатор», «Бум».

7.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань (10 год.)

Теоретична частина. М'язова мобільність. Координація рухів, управління м'язами. Уміння знімати м'язову скутість.

Практична частина. Вправи на зняття м'язової напруги. Підпорядкування роботи м'язів своїй волі.

7.3. Тренінг із оволодіння елементами сценічної дії (4 год.)

Теоретична частина. Налаштування до дії, вправи на звільнення м'язів, увагу та уяву.

Практична частина. Вправи на пам'ять фізичних дій, емоційну пам'ять.

Дія з уявними предметами. Тренаж фізичного самопочуття. Вправи на запам'ятовування фізичного самопочуття: «Вітер», «Холодно», «Спати хочеться» та ін.

7.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин (10 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин. Зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин.

Практична частина. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». Виправдання поз. Виправдання місця дії. Виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

7.5. Робота над етюдом (2 год.)

Теоретична частина. Основні засоби виховання актора. Мета та завдання етюдів. Складові етюдів: думка, подія, дія, обставини, імпровізаційне самовідчуття.

Практична частина. Індивідуальні та колективні етюди на дію з уявними предметами. Етюди-характеристики тварин, природних явищ.

Розділ 8. Конкурси, свята (18 год)

Теоретична частина. Розповіді про музичні твори композиторів. Підготовка до свят. Проведення бесід загальноосвітнього характеру.

Практична частина. Участь у конкурсах, святах. Зустрічі з митцями сцени.

11. Підсумок (3 год.)

Підведення підсумків.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- властивості музичного звуку (висота, тривалість, тембр, динаміка);
- жанри музичних творів;
- особливості звучання різних музичних інструментів;
- поняття: «діафрагма», «співочі регістри», «діапазон», «тембр», «лад»;
- правила гігієни та збереження голосу;
- правильну співочу поставу положення тулуба, рук, ніг, голови, шиї;
- тривалість нот, паузи, нота з крапкою, знаки альтерації, динамічні відтінки;
- поняття: «мелодія», «музична фраза», «мотив», «темп», «регістр», «акомпанемент».

Вихованці мають вміти:

- правильно дихати (вдих та видих залежно від характеру музики);
- вести звук legato, non legato, staccato;
- виконувати знайомі пісні в супроводі інструмента;
- оволодіти артикуляційним апаратом;
- користуватись середнім регістром;
- передавати різноманітні ритмічні малюнки;
- правильно формувати голосні в поєднанні з приголосними;
- ритмічно рухатись у відповідності до характеру певного музичного або вокального твору;
- співати індивідуально та в ансамблі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алиев Ю.Б. Пение на уроках музыки: конспекты уроков, репертуар, методика / Ю.Б. Алиев. – М.: ВЛАДОС–ПРЕСС, 2005. – 431с.
2. Антонюк В.Г. Постановка голоса: навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / В.Г. Антонюк. – К.: Вища школа, 2000.
3. Ведмедеря М. О. Веселі нотки: пісні для дітей дошкільн. та молодш. шк. віку / М. Ведмедеря; авт. сл. Л. Куліш-Зінків. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. – 64 с.
4. Ведмедеря М. О. Веселкові барви: пісні для старшокласників та молоді [голос (хор) з літ. – цифр. позн. супр.] / [муз.] М. О. Ведмедеря. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 127 с.: іл.
5. Гайворонський М. Співаник для дітей дошк. та шк. віку / М. Гайворонський. – К.: Музична Україна, 1993. – 127с.
6. Гонтаренко Н.Б. Сольное пение: секреты вокального мастерства. Вокальное пособие/Н.Б. Гонтаренко. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2007. – 155 с.
7. Кузьгов Р.Ж. Основы эстрадного вокала / Р.Ж. Кузьгов. – Павлодар, 2012. – 256 с.
8. Лепешко В. Співучі чорнобривці / В. Лепешко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 96с.
9. Семенов О. Український фольклор: навч. посіб. / О. Семенов. – Глухів: РВВ ГДПУ, 2004. – 254с.
10. Теоретичні аспекти та практичні засади методики постановки голосу: метод. реком. для студ. I–V курсів спеціальностей Музичне мистецтво і музична педагогіка і виховання. – Івано-Франків, Вид-дизайн. відділ ЦІТ, 2007. – 16с.
11. Технологія звукоутворення в контексті вокально-виконавських реалій сучасності // Вісн. Прикарпат. ун-ту. Мистецтвознавство. – Вип. XVII–XVIII. Івано-Франків., 2010.
12. Перлини української народної пісні / упор. М. Гордійчук. – К.: Муз. Україна, 1991. – 383с.
13. Федонюк В.В. Детский голос. Задачи и методы работы с ним / В.В. Федонюк. – СПб:Союз худож., 2003. – 64с.
14. Юрко О.О. Вокальне виховання дітей та юнацтва в закладах загальної додаткової освіти / О.О. Юрко. – Суми, 2005. – 137с.
15. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (Сольний спів). Підручник для студентів і викладачів сольного співу / В.Г. Антонюк. – К.: ЗАТ «Віпол». – 2007. – 174 с.
2. Гнидь Б.І. Історія вокального мистецтва / Б.П. Гнидь – К., НМАУ, 1997. – 320с.
16. Дрожжина Н.В. Функції мікрофону у вокальному виконавстві на естраді. / Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: 36 наук. праць. – Вип. 15. – Х.:ХДУМ ім. Котляревського. – 2005. – с. 77-86.
17. Эмельянов В.В. Развитие голоса. Координация и тренинг / В.В. Эмельянов. – Изд-во «Лань», 2003. – 194 с.

18. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі / О.Я. Ростовський. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2000.-272 с.
19. Стахевич О. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки / Стахевич О.Г. – Вінниця: Нова книга, 2013 – 176 с.

ОРИЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР ПОЧАТКОВОГО РІВНЯ

I. Пісні сучасних композиторів:

1. Шишкевич Ю., Гнатюк Л. «Помідореня»;
2. Кириліна І., Вратарьов О. «Не такий апельсин»;
3. Мігай А. (музика і слова) «Пісня олівця»;
4. Пономаренко М., Равлюк Л. «Свято радості»;
5. Житкевич А. (музика і слова) «Диво»;
6. Май Н. (музика і слова) «Диво-дівчинка».
7. Май Н. «Мама і тато».

ОРИЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР ОСНОВНОГО РІВНЯ

I. Пісні сучасних композиторів:

1. Рожок М., Багрійчук І. «Краплини мрії»;
2. Янушкевич О., Ясакова М. «Веселкова пісня»;
3. Гричко С., Олесь О. «Рости, рости дощику»;
4. Рожок М., Багрійчук І. «Літній піснеграй»;
5. Полянський В., Рибчинський Ю. «Мрії збуваються»;
6. Жилінський О. «Веселкова»;
7. Житкевич А. (музика і слова) «Доброта Миколая»;
8. Музиченко Ю., Коломієць Т. «Дівчина-зима»;
9. Н. Май (музика і слова) «Буде Україна на землі».

ОРИЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР ВИЩОГО РІВНЯ

I. Пісні сучасних композиторів:

1. Житкевич А. (музика і слова) «Я день собі придумую»;
2. Житкевич А. (музика і слова) «Там підгорою»;
3. Кириліна І. «За степом стежка»;
4. Бінцаровська І. «Посміхайтесь, люди, частіше»;
5. Петриненко Т. (музика і слова) «Україна»;
6. Жилінський О. «Веселкова».

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

№ з/п	Основне обладнання	Кількість
<i>Музичні інструменти та апаратура</i>		
1.	Акустична система	2 шт.
2.	Камертон	1 шт.
3.	Магнітофон	1 шт.
4.	Метроном	1 шт.
5.	Мікрофон шнурковий	2 шт.
6.	Міні-диски, SD-диски	по необхідності
7.	Мікшерний пульт	1 шт.
8.	Монітор	2 шт.
9.	Навушники	4 шт.
10.	Програвач	1 шт.
11.	Підсилювач	1 шт.
12.	Радіомікрофон	2 шт.
13.	Синтезатор	1 шт.
14.	Стійка для мікрофона	2 шт.
15.	Фортепіано	1 шт.